

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών

Τμήμα Γεωγραφίας

Μάθημα: Ακαδημαϊκές δεξιότητες και μεθοδολογία συγγραφής επιστημονικών εργασιών

Β' Εξαμήνου σπουδών

Δρ. Εβελίν Ντυρίε

Μια άλλη ματιά στα περιεχόμενα του εξαμήνου.

Η επιστημονική κοινότητα, ειδικότερα των Γεωγράφων

Η οργάνωσή της:

- Αναφορικά με την έρευνα, δηλ. την παραγωγή νέας γνώσης και την αξιοποίηση της.
- Αναφορικά με την άσκηση επαγγέλματος
- Αναφορικά με την χρήση συγκεκριμένου τεχνολογικού εργαλείου
- Σε διάφορες κλίμακες (εθνική, περιφερειακή, διεθνή)
- Μέσω θεσμών (φορέων, οργανώσεων, «μονάδων», εργαστηρίων) έρευνας & εκπαίδευσης

Οι ποικίλοι τρόποι επικοινωνίας των Γεωγράφων, ως ατόμων ή/και ως μελών οργανώσεων & φορέων.

Μεταξύ τους – με διευρυμένο κοινό. Για διαφορετικούς, διαφοροποιημένους σκοπούς & στόχους. Με τα αντίστοιχα μέσα.

- Το ενημερωτικό δελτίο (αγγλ. Newsletter)
- Το επιστημονικό περιοδικό
- Τα συνέδρια - η έκδοση των Πρακτικών των εργασιών ενός Συνεδρίου
- Τα «δίκτυα» που προκύπτουν από δια-ιδρυματικές συνεργασίες, συχνά στο πλαίσιο συγκεκριμένων συντονισμένων δράσεων που λαμβάνουν ειδική χρηματοδότηση (τα λεγόμενα «προγράμματα» και «έργα» [αγγλ. projects])
- Τα ιστολόγια
- Οι προσωπικοί λογαριασμοί / οι προσωπικές ιστοσελίδες στα διαδικτυακά μέσα κοινωνικής δικτύωσης των επιστημόνων / επιστημονικού χαρακτήρα - των επαγγελματιών (επαγγελματικού χαρακτήρα)

Ο επιστημονικός λόγος - Η τεκμηρίωση

Η ακαδημαϊκή / επιστημονική εργασία, σε μορφή κειμένου

- Τα είδη εργασιών στο πλαίσιο των σπουδών / για απόκτηση τίτλου σπουδών (ακαδημαϊκές εργασίες)
- Ο επιστημονικός λόγος
- Η τεκμηρίωση

Πηγές

- Πηγές - Δεδομένα
- Πρωτογενείς - δευτερογενείς - τριτογενείς πηγές
- Δεδομένα : πρωτογενή - δευτερογενή

- Επιστημονική γραμματεία - γκρίζα γραμματεία
- Η επιλογή πηγών

Η παράθεση στοιχείων δημιουργίας και έκδοσης [*και διαδικτυακής διάθεσης, βλ. παρακάτω] τεκμηρίων / πηγών

- Ο συστηματικός & κωδικοποιημένος τρόπος παράθεσης πηγών (Συστήματα βιβλιογραφικών αναφορών & παραπομπών [αγγλ. RS - Referencing Systems/Styles])
- Το Oxford RS – το HARVARD RS
- Η σημασία του Οδηγού εφαρμογής ενός Συστήματος βιβλιογραφικών αναφορών & παραπομπών/RS

Το διαδίκτυο – Ο παγκόσμιος ιστός. Γενικά

- Πώς «διαβάζεται» μια ηλεκτρονική διεύθυνση / ένας σύνδεσμος; Τί δηλώνουν τα επιμέρους στοιχεία της ηλεκτρονικής διεύθυνσης;
- Η αναζήτηση πληροφορίας με μηχανή αναζήτησης [αγγλ. search engine] γενικού περιεχομένου - ειδικού περιεχομένου.
Η σημασία της επιλογής
 - + του είδους μηχανής αναζήτησης (γενικού περιεχομένου - ειδικού περιεχομένου) για τον σκοπό και την αποτελεσματικότητα της αναζήτησης (ίσως και σε συνάφεια με το φυλλομετρητή [αγγλ. Web browser] / πρόγραμμα περιήγησης.
 - + των κριτηρίων αναζήτησης
- Το σύγχρονο διαδικτυακό πολυγλωσσικό εγκυκλοπαιδικό εγχείρημα: Βικιπαίδεια – Wikipedia: η επιλεκτική χρήση του.

Η ηλεκτρονική έκδοση & δημοσίευση επιστημονικών τεκμηρίων - η διαδικτυακή διάθεση τους

- Η ηλεκτρονική επιστημονική έκδοση
 - + από επιστημονικούς φορείς,
 - + από τους «επαγγελματίες του τομέα»,
δηλ. τους εκδοτικούς οίκους,
& τους επιστημονικούς/ακαδημαϊκούς φορείς που αναπτύσσουν τέτοια δραστηριότητα και τις αντίστοιχες υποδομές / «πλατφόρμες», βάσεις δεδομένων.
- Η δημοσίευση σε Ανοικτή Πρόσβαση (Open-Access):
 - + Μια εκδοτική πολιτική με όραμα την διάθεση της έγκριτης επιστήμης χωρίς φραγμό προς όλη την (παγκόσμια) κοινωνία.
 - + Οι διάφοροι συντελεστές που την υποστηρίζουν & προωθούν, σε διάφορες κλίμακες (εθνική, ευρωπαϊκή, παγκόσμια...): εθνικοί φορείς με αποστολή την παραγωγή ή/και την προώθηση της επιστήμης, επιστημονικοί/ερευνητικοί/ακαδημαϊκοί φορείς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (η «Κομισιόν»), τελευταία και οι εκδοτικοί οίκοι)
 - + Οι ειδικές & απαιτητικές υποδομές στις οποίες στηρίζεται (θεματικά & ιδρυματικά αποθετήρια, πλατφόρμες έκδοσης, μόνιμης διάθεσης & πρόσβασης,)

- Η ψηφιοποίηση του έντυπου (και όχι μόνο...) περιεχομένου.

Η διαδικτυακή οργάνωση του ηλεκτρονικού / ψηφιοποιημένου περιεχομένου στον παγκόσμιο ιστό

- Η εξέλιξη της βιβλιοθήκης. Από τον φυσικό κόσμο στον ψηφιακό & διαδικτυακό. Οι κατάλογοι των συλλογών – Τα τεκμήρια των συλλογών.
- Η δημιουργία, οργάνωση και διάρθρωση «συνόλων ηλεκτρονικού/ ψηφιοποιημένου περιεχομένου» (βάσεων δεδομένων, ψηφιακών βιβλιοθηκών, ιδρυματικών αποθετηρίων [αγγλ. Repositories], συσσωρευτές [αγγλ. aggregators]), ελεύθερα προσβάσιμων - προσβάσιμων με συνδρομή.
- Οι εμπλεκόμενοι φορείς (εκδοτικοί οίκοι, επιχειρήσεις / οργανισμοί παροχής ηλεκτρονικού περιεχομένου, εθνικοί φορείς με αποστολή την παραγωγή ή/και την προώθηση της επιστήμης, επιστημονικοί/ ερευνητικοί/ ακαδημαϊκοί φορείς, διεθνικές ή/και διακρατικές συνεργασίες φορέων συχνά στο πλαίσιο εφαρμογής Ευρωπαϊκής πολιτικής μέσω σχετικών προγραμμάτων χρηματοδότησης, έστω αρχικά).
- Τα «εργαλεία» που επιτρέπουν τον εντοπισμό / ανεύρεση «συνόλων ηλεκτρονικού/ ψηφιοποιημένου περιεχομένου» (Κατάλογοι, μητρώα).

Το ζήτημα της προσβασιμότητας (δυνατότητας πρόσβασης) στο ηλεκτρονικό/ ψηφιοποιημένο περιεχόμενο

Στο πλαίσιο της εκπόνησης μιας επιστημονικής εργασίας: η βιβλιογραφική αναζήτηση, επισκόπηση, ανασκόπηση / έρευνα

- Οι λόγοι, τα στάδια, ο τρόπος και τα μέσα διεξαγωγής βιβλιογραφικής αναζήτησης/ έρευνας, βιβλιογραφικής επισκόπησης και ανασκόπησης.
- Τα ηλεκτρονικά / διαδικτυακά εργαλεία βιβλιογραφικής αναζήτησης / έρευνας: οι «ενσωματωμένες» μηχανές αναζήτησης στις ηλεκτρονικές/ ψηφιακές βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων [αγγλ. bibliographic databases], κατάλογους [αγγλ. directories], ευρετήρια [αγγλ. indexes], υπηρεσίες αναζήτησης ειδικού περιεχομένου, συσσωρευτές [αγγλ. aggregators].
- Η ορθή και αποτελεσματική χρήση σε συνάρτηση με...
 - τις απαιτήσεις και προδιαγραφές μιας ακαδημαϊκής / επιστημονικής εργασίας
 - συγκεκριμένες ανάγκες του Συντάκτη ανά περίπτωση
 - τις τρέχουσες δυνατότητες των διαδικτυακών εργαλείων
- Η σημασία της επιλογής του πιο αποτελεσματικού εργαλείου για πρόσβαση σε έγκριτο επιστημονικό περιεχόμενο.

=====

Μερικές συντομευμένες ονομασίες ηλεκτρονικών διευθύνσεων βάσει της Ονομασίας Χώρου [αγγλ. Domain name] (όλων των κατηγοριών συμπεριλαμβανόμενων), από τις οποίες μερικές να είναι απλώς «αναγνωρίσιμες», άλλες οικείες, κατά περίπτωση:

Academia.edu	> Journal
AEIHOROS / AEIXΩPOΣ	> Books
ANEMI / ANEMH	> Calenda
BASE-Search	> Hypotheses
EKT.gr / webEKT.gr	PANDEMOS Panteio
E-PUBLISHING EKT	PERGAMOS UOA
> e-journals	re3data.org
> e-books	ResearchGate
> e-proceedings	ΣΕΑΒ / HEALink
ΒιβλιοNET	ScienceDirect
CYBERGEO	SCOPUS
DOAB	SearchCulture.gr
DOAJ	Taylor & Francis Online
DSpace	Wiley Online Library
eContent.EKT	
ΕΣΤΙΑ	
EGU	
EUGEO	
EUROGEO	
Eurogeojournal.eu (EJG)	
EUROPEANA	
Geographers.gr	
Geographies.gr	
Google	
Google Books	
Google Chrome	
Google Scholar	
Google Translate	
GRISSH	
Θεόφραστος- Ψηφιακή Βιβλιοθήκη ΑΠΘ Γεωλ.	
IMΔΟ Theophrastus repository ekt.gr	
HATHITRUST	
Hellanicus	
IKEE	
IGU-UGI	
Kallipos	
LinkedIn	
OAPEN	
Olympias	
OpenABEKT.gr	
OpenAccess.gr	
OpenArchives.gr	
OpenDOAR Sherpa	
OpenEdittion.org	